İnalcık ve Oğuzoğlu Anısına

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞUNDAN CUMHURİYET TÜRKİYE'SİNE

Yalakova'dan Yalova'ya
2024

Editörler
Hacer KARABAĞ ARSLAN
Yusuf Ziya KARAASLAN

Cilt I

ekin

İNALCIK VE OĞUZOĞLU ANISINA

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞUNDAN CUMHURİYET TÜRKİYE'SİNE YALAKOVA'DAN YALOVA'YA 2024

CİLT 1

Editörler
Hacer KARABAĞ ARSLAN
Yusuf Ziya KARAASLAN

EKİN
Basım Yayın Dağıtım

2024

© 2024 Ekin Yayınevi

Tüm hakları mahfuzdur. Bu kitabın tamamı ya da bir kısmı 5846 Sayılı Yasa'nın hükümlerine göre, kitabı yayınlayan yayınevinin izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılamaz, özetlenemez, yayınlanamaz, depolanamaz.

Sertifika No: 48743

Yazıların tüm sorumluluğu yazar/yazarlara aittir.

ISBN: 978-625-5968-04-3

Sayfa Düzeni: Aslı AYRANCI

Kapak Tasarımı: Yusra TATAR

Baskı ve Cilt:

Sonçağ Yayıncılık
Matbaacılık Reklam
San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı
48/48 İskitler - Ankara
Tel.: (0312) 341 36 67
Sertifika No: 47865

Baskı Tarihi: Aralık 2024

EKİN Basım Yayın Dağıtım

Şehreküstü Mah. Cumhuriyet Cad.
Durak Sk. No: 2 Osmangazi / BURSA
Tel .: (0.224) 220 16 72 - 223 04 37
Fax.: (0.224) 223 41 12
e-mail: info@ekinyayinevi.com
www.ekinkitap.com

İÇİNDEKİLER

YAHŞİ FAKİH'İN PEŞİNDE, DİJİTAL ÇAĞIN EŞİĞİNDE 1
Cemal KAFADAR

HALİL İNALCIK, YUSUF OĞUZOĞLU VE YALOVA ÜZERİNE 12
Özer ERGENÇ

KURULUŞ DEVRİ OSMANLI DENİZCİLİĞİ VE HALİL İNALCIK 14
İdris BOSTAN

KOCAELİ BÖLGESİ HAREKÂT-I MİLLİYEYE NASIL KATILDI? (1919) 26
Haluk SELVİ

BİR BİZANS İMPARATORU NEDEN TARİH YAZAR? VI. İOANNES KANTAKOUZENOS'UN "*HİSTORİA*"SI 50
Murat KEÇİŞ

THE CITY OF SINOP: BETWEEN THE OTTOMANS, SIVAS EMIRATE, AND THE EMPIRE OF TREBIZOND 75
Dmitry KOROBEYNIKOV

***TÂRÎH-İ LÂRÎ*'YE GÖRE OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞU 85**
Yusuf Ziya KARAASLAN

YILDIRIM BAYEZİD'İN İSTANBUL KUŞATMALARI 100
Sezai SEVİM

BİR BİYOGRAFİ DENEMESİ: DEŞT-İ KIPÇAK'TAN BİZANS SARAYINA SYRGİANNES PALEOLOGOS PHİLANTHROPENOS KOMNENOS (1290-1334) ... 111
Cihan YALVAR

BURSA SUBAŞISINA NE OLDU? 17. YÜZYILDAN 18. YÜZYILA BURSA ŞEHRİNİN GÜVENLİĞİ 130
Nilüfer ALKAN GÜNAY

1269/1852-53 TARİHLİ BELGEYE GÖRE TANZİMAT DÖNEMİ İDARİ REFORMLARININ TAŞRAYA YANSIMASI: ÇORUM ÖRNEĞİ 142
Zülkif DAĞLI

OSMANLI DEVLETİ'NDE BELEDİYE SİSTEMİNİN GELİŞİMİ VE YALOVA BELEDİYESİ'NİN KURULUŞ TARİHİ 170
Hasan SOYGÜZEL

BURSA'NIN DEPREMSELLİĞİ VE 1855 KIYAMET-İ SUĞRA: TARİHSEL VE JEOLOJİK BİR İNCELEME 187
Nuri YILDIZ

KIRIM TATARLARINDA DERGİCİLİK VE KALGAY DERGİSİ 205
Hatice ŞAHİN

TÜRKÇENİN YAZI DİLİ OLMASINDA TARİHÎ ETKENLER 216
Ali AKAR

ATATÜRK ÖZEL KİTAPLIĞINDA BİR ÇUVAŞÇA-RUSÇA SÖZLÜK ÇEVİRİSİ - ÇUVAŞ SÖZ KÖKLERİ LÜGATİ ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER 225
Bülent BAYRAM

OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE ALFABE TARTIŞMALARINA DAİR GÜNCEL BİR LİTERATÜR ANALİZİ 238
A. Mevhibe COŞAR

İSMAİL GASPIRALI'NIN HAYATI, FİKİRLERİ VE FAALİYETLERİ 284
Nihatcan GÜNGÖR

TÜRK TARİHİNE VE TARİH YAZIMINA KATKI YAPAN BİR PORTRE: DR. FEROZE ABDULLAH KHAN YASAMEE 296
Behçet Kemal YEŞİLBURSA

BALKAN COĞRAFYASI YAZARLARININ KALEMİNDEN YANSIYAN 'CEM SULTAN' İZLEKLERİ 309
Nesrin KARACA

HALIL INALCIK'S WORKS ON ALBANIA AND HIS INFLUENCE UPON THE ALBANIAN HISTORIOGRAPHY 337
Eduart CAKA

OSMANLI DEVLETİ'NDE GAYRİMÜSLİMLERİN İÇ ÖRGÜTLENMESİNE DAİR YENİ BİLGİLER: BULGAR CEMAAT İDARESİ (*OBŞTİNA*) ÖRNEĞİ 349
Nergis İMAMOĞLU

OSMANLI MAARİF NAZIRLARININ DİL YETKİNLİKLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME 366
Yusuf Sabri ŞİMŞEK

OSMANLI'DAN TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NE TARIM TARİHİ 392
Uğur BİLGİLİ
Sinem ZERE TAŞKIN

OSMANLI DÖNEMİNDE TARIM KREDİ KOOPERATİFÇİLİĞİ 408
Sertaç DOKUZLU
Muqbel Ahmed ABDULLAH

OSMANLI DEVLETİ'NDEN GÜNÜMÜZE DEVLET ÜRETME ÇİFTLİKLERİ..... 421
Elif Erbek BOZABA
Serkan GÜRLÜK

GIDA GÜVENLİĞİNIN TARIHSEL GELIŞIMI..... 436
Elif KOÇ ALİBAŞOĞLU
Şeyma Alime BAKIRCI
Ömer Utku ÇOPUR
Perihan YOLCI ÖMEROĞLU

OSMANLI DÖNEMİNDEN GÜNÜMÜZE BURSA İLİ YÖRESEL ÜRÜNLERİ 454
Merve KOÇ
Sertaç DOKUZLU
David NTAWUGURANIRIMANA

BULGARİSTAN'DA OSMANLI BARUTHANELERİ (19. YÜZYIL)..... 471
Lyubomir MIKOV

BATI AVRUPA'DAKİ ÇAĞDAŞLARININ YAZILARINDA MÜTEFERRİKA MATBAASI 494
Orlin SABEV

REJİ KOLCULARININ YANYA VİLAYETİ'NDEKİ USULSÜZLÜKLERİNE DAİR BAZI TESPİTLER (1883-1912) 508
Mustafa DAĞ

İTTİHATÇI FEDAİLİĞİN CUMHURİYET ORDU PRATİKLERİNE MİRASI VE YAKUP CEMİL SEMBOLÜ 537
Ömer Faruk ATILGAN

SULTAN ABDÜLAZİZ'İN ŞİFA TALEBİNE BURSA'DAN GELEN YANIT: ÇİTLİ MADEN SUYU 555
Nurefşan KARADAĞ

SÜRGÜNDE YAŞAMAK VE ÖLMEK: SABIK SULTAN VAHDETTİN'İN SÜRGÜNÜ VE BERABERİNDEKİLER (KASIM 1922-MAYIS 1926) 575
Odile MOREAU

KURTULUŞ SAVAŞI PROPAGANDA STRATEJİLERİNDE "OSMAN GAZİ" 587
Hacer KARABAĞ ARSLAN

HÜSEYİN RAUF (ORBAY) BEY'İN HİNDİSTAN'DA VERDİĞİ KONFERANSLAR VE YANKILARI 605
Nazire DOĞAN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN KURULUŞUNUN FRANSIZ BASININDAKİ YANKILARI 624
Sercan ALABAY

BURSA ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ: KURULUŞ SÜRECİ VE ŞEHİR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ 639
İsmet KARAHAN
Eda Nur AYDOĞDU

CRETAN MUSLIMS DURING THE LATE AUTONOMOUS PERIOD: FROM THE YOUNG TURK REVOLUTION TO UNION WITH GREECE, 1908-1913 653
Georgios LIMANTZAKIS

GÖÇ TARİHİ ARAŞTIRMALARINDA HATIRATIN DEĞERİ: GİRİT GÖÇMENİ ALİ NİHÂNÎ'NİN HATIRATI VE SÖYLEDİKLERİ 681
Metin MENEKŞE

XVII. YÜZYILDA OSMANLI SAVUNMASI AÇISINDAN EGE DENİZİ'NDEKİ BAZI ADALARIN ÖNEMİ 712
Bülent ÇELİK

OSMANLI DEVLETİ AÇISINDAN BİR LİMAN KENTİNİN GAYRİ TİCARÎ ÖNEMİ: TRİESTE (1850-1915) 737
İsmail ASOĞLU

BURSA ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN KAYNAK DEĞERİ: DEĞİŞİM VE SÜREKLİLİK BAĞLAMINDA DİPLOMATİK VE MUHTEVA ÖZELLİKLERİNİN GENEL BİR ANALİZİ 766
Muhammed CEYHAN

FÂTİH'İN İSTANBULU'NDA BİR ZEYNÎYYE ŞEYHİ: ÂŞIKPAŞAZÂDE VE MAKTUL ATİK MİMAR SİNAN 781
Vedat TURĞUT

BETWEEN THE SULTAN'S ORDER AND THE GRAND MUFTI'S FATWA: TOBACCO IN THE SEVENTEENTH-CENTURY OTTOMAN EMPIRE 803
Valentin KITANOV

ITALY, GREECE, AND THE DODECANESE: ITALY'S ANNEXATION OF THE DODECANESE AND GREECE'S REACTION, 1915-1917 814
Gürhan YELLİCE

İnalcık ve Oğuzoğlu Anısına

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞUNDAN CUMHURİYET TÜRKİYE'SİNE

Yalakova'dan Yalova'ya

2024

EKİN Basım Yayın Dağıtım
Fehreköstü Mah. Cumhuriyet Cad.
Durak Sk. No: 2 Osmangazi / BURSA
Tel.: (0224) 220 16 72 - 223 04 37
Fax: (0224) 223 41 12
info@ekinyayinevi.com

ekinkitap.com

/ekinkitapcom
/ekinkitapcom
/ekinkitapcom

ISBN 978-625-5968-04-3

Tk ISBN 978-625-5968-03-6

İnalcık ve Oğuzoğlu Anısına

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞUNDAN CUMHURİYET TÜRKİYE'SİNE

Yalakova'dan Yalova'ya
2024

Editörler
Hacer KARABAĞ ARSLAN
Yusuf Ziya KARAASLAN

Cilt II

ekin

İNALCIK VE OĞUZOĞLU ANISINA

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞUNDAN CUMHURİYET TÜRKİYE'SİNE YALAKOVA'DAN YALOVA'YA 2024

CİLT 2

Editörler
Hacer KARABAĞ ARSLAN
Yusuf Ziya KARAASLAN

EKİN
Basım Yayın Dağıtım

2024

© 2024 Ekin Yayınevi

Tüm hakları mahfuzdur. Bu kitabın tamamı ya da bir kısmı 5846 Sayılı Yasa'nın hükümlerine göre, kitabı yayınlayan yayınevinin izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılamaz, özetlenemez, yayınlanamaz, depolanamaz.

Sertifika No: 48743

Yazıların tüm sorumluluğu yazar/yazarlara aittir.

ISBN: 978-625-5968-05-0

Sayfa Düzeni: Aslı AYRANCI

Kapak Tasarımı: Yusra TATAR

Baskı ve Cilt:

Sonçağ Yayıncılık

Matbaacılık Reklam

San Tic. Ltd. Şti.

İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı

48/48 İskitler - Ankara

Tel.: (0312) 341 36 67

Sertifika No: 47865

Baskı Tarihi: Aralık 2024

EKİN Basım Yayın Dağıtım

Şehreküstü Mah. Cumhuriyet Cad.

Durak Sk. No: 2 Osmangazi / BURSA

Tel .: (0.224) 220 16 72 - 223 04 37

Fax.: (0.224) 223 41 12

e-mail: info@ekinyayinevi.com

www.ekinkitap.com

İÇİNDEKİLER

KAZAK-TÜRK İLİŞKİLERİ TARİHİNİN BAŞLANGIÇ KAYNAKLARI 1
Vahdet TARAKÇI

20. YÜZYILIN BAŞINDA İNEGÖL'DE SOSYAL HAYAT 12
Büşra YAŞAR

YALOVA'DA YENİ TESPİT EDİLEN TARİHİ YOL VE KÖPRÜLER* 36
Ali ÖZCAN
Selçuk SEÇKİN

PLOVDİV'DEKİ MURADİYE (CUMAYA) CAMİİ HAMAMI KAZILARI 52
Rumen İVANOV
Rosen İVANOV

YALOVA KARAKİLİSE VE YENİDEN İŞLEVLENDİRME ÖNERİLERİ 63
Esra SAYIN

KILIÇ MI YOKSA BIÇAK MI? YATAĞAN SİLAHI ÜZERİNE ARŞİV BELGELERİ VE TEKNİK BİLGİLER IŞIĞINDA YENİ BİR İSİMLENDİRME VE SINIFLANDIRMA ÇALIŞMASI..... 86
Batuhan YILDIZ

KAĞNIDAN OTOMOBİLE; BURSA'DA OTOMOTİV TARİHİ 124
İbrahim BÜYÜK

BİR YILI DOLDURAN AFET VE FELAKETLER: *TÂRÎH-İ GILMÂNÎ* 'DE 1070-71/1660-61 YILI ANLATISI 140
M. Fatih ÇALIŞIR

OSMANLI KUDÜS'ÜNDE KURAKLIK VE SU İDARESİ (XVI. YÜZYIL) 153
Mustafa ÖKSÜZ

AVRASYA'NIN SOĞUYAN SINIRLARI: KÜÇÜK BUZUL ÇAĞ'IN OSMANLI-İRAN HUDUT BÖLGESİNE ETKİSİ 164
Serkan KEÇECİ

XV.-XVIII. YÜZYILLARDA OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA ÇELTİK TARIMI (MÜLKİYET İLİŞKİLERİ, ÜRETİM, TEKNİKLER, ÇEVRESEL ETKİLER)..... 170
Sadık Müfit BİLGE

BURSA'NIN KIRSAL MAHALLELERİNDE MUTFAK KÜLTÜRÜ VE YEME-İÇME ALIŞKANLIKLARININ DÖNÜŞÜMÜ 201
Ülkü Meltem ÜNER

TÜRK HÂKİMİYETİ ALTINDA YALOVA'NIN KRONOLOJİSİ 232
Ahmet BÜYÜKAKSOY

DEMOKRAT PARTİ DÖNEMİ ŞEHİRLEŞMESİ: DANİEL LERNER'İN SAHA ÇALIŞMASI..... 241
Yasin ÖZDEMİR

YALOVA İLYASKÖY'DE GELENEKSEL KONUTLARIN MİMARİSİNE GENEL BİR BAKIŞ 253
Uğur DEMİRBAĞ

KAPİTALİZMİN KIYI KASABASI: YALOVA 282
Yakup Bilgin KOÇAL

OSMANLI SON DÖNEMİNDE YALOVA'DA AFETLER..... 301
Burak ALTUNSOY

DOĞU AKDENİZ'DE KIBRIS VE İNTELİJANS BAĞLAMINDA STRATEJİK ÖNEMİ342
Ulvi KESER

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN KURULUŞUNDA AZERBAYCAN TÜRK AYDINLARININ FİKRİ VE EMELİ ÇALIŞMALARI 372
Faiq ELEKBERLİ

OSMANLI'DAN ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİ'NE TÜRK KADININ SOSYALİZASYONU 397
Gül ÇAKIR

CUMHURİYETİN İLK YILLARINDA ROMANYA GAZETESİNDE TÜRKLERİN EĞİTİM MESELELERİ 415
Nilgün Nurhan KARA

MEHMET EMİN RESULZADE VE MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN TÜRK KADININA TANIDIĞI SİYASAL HAKLAR VE BU HAKLARIN KARŞILAŞTIRMALI DEĞERLENDİRİLMESİ 448
Lamiya ORUJOVA

KÖYLÜ TEREKELERİNE GÖRE XIX. YÜZYILIN ORTALARINDA DİYARBEKİR KIRSALINDA SOSYAL VE EKONOMİK HAYAT..... 470
Ahmet GÜLENÇ

SELMAS ŞEHRİNİN SOSYO-POLİTİK DURUMU OSMANLI ARŞİV BELGELERİNDE (XVIII. – XX. YÜZYILIN BAŞLARI) 495
Yahşihanım NESİROVA

THE ECONOMIC SITUATION OF THE CITIES OF MARAGHA AND SOYUGBULAG DURING THE OTTOMAN PERIOD IN THE 18TH CENTURY 509
Gular GAFGAZLI

HALEP AYNİYAT DEFTERLERİ'NE GÖRE URFA (1866-1879) 526
Abdullah EKİNCİ
Berna TORKAK

OSMANLI DEVLETİ'NDE MAHALLELER VE GAYRİMÜSLİM KOMŞULAR (1641-1651 ANTEP SİCİLLERİ IŞIĞINDA) 548
Sevda OCAKTAN

ANONİM TEVARİH-İ ÂL-İ OSMANLARDA OSMANLI KURULUŞ DÖNEMİ İLE İLGİLİ ANAKRONİZM 566
Kenan Ziya TAŞ

MİSYONER TİLMANN CONKLİNG TROWBRİDGE'İN GÖZÜYLE OSMANLI TÜRKLERİNİN ERKEN TARİHİ 577
Muhsin ÖNAL

BATI ANADOLU MİSYONUNDA GÖREV YAPAN KADIN MİSYONERLER VE FAALİYETLERİ: BURSA ÖRNEĞİ (1850-1900) 622
Fatma ÖKSÜZ

OSMANLI TARİH YAZIMINDA KAYNAK KULLANIMI: HOCA HÜSEYİN'İN BEDÂYİ'Ü'L-VEKÂYİ' İSİMLİ ESERİNİN KAYNAKLARI 645
Buşra KOÇASLAN

ANADOLU SELÇUKLU TARİHİNİN İLK YERLİ KAYNAKLARINDAN KADI BURHÂNEDDİN-İ ANEVÎ'NİN *ENÎSÜ'L-KULÛB* İSİMLİ ESERİ 668
Betül YEŞİL

"MECMÛ'ATÜ'L-LETÂİF SANDÛKATÜ'L 'AVÂRİF": 18. YÜZYIL OSMANLI ARAZİ HUKUKUNA BİR NEVÂZİL'DEN BAKMAK 685
Zeynep Akan YETİŞİR

16. YÜZYILIN İKİNCİ YARISINDA ANADOLU'DA KALLAB SORUNU VE OSMANLI İDARESİ'NİN ALDIĞI TEDBİRLER (1565-1591) 718
Galip ÇAĞ

OSMANLI DEVLETİ'NDE SUÇLULAR ÜZERİNDEKİ DEVLET DENETİMİNİN BİR UZANTISI OLARAK ZAPTİYE NEZARETİ ALTINDA BULUNDURULMA CEZASI .. 735
Yasemin KURTOĞLU

TEÂVÜN CEMİYETLERİ'NİN KİMSESİZ ÇOCUKLARA DAİR HİZMETLERİ (1908- 1918) 755
Zümrüt TAŞ ÜSKÜL

OSMANLI'DAN CUMHURİYET'E KALEM İŞİ TEZYÎNATI 785
Ali Fuat BAYSAL
Özgenur ŞEKER

OSMANLI KLASİK DÖNEM TEZHİPLERİNİN CUMHURİYET DÖNEMİ TEZHİPLERİNE ETKİSİ 804
Ayşe Zehra SAYIN

OSMANLI'DAN CUMHURİYET DÖNEMİNE HATTAT HAMİD AYTAÇ'IN KARVİZİT TASARIMLARI 820
Şerife ÇAKIR
Nihat KAĞNICI

TÜRK-İSLÂM SANAT TARİHİNDE MOTİFLERİN EVRENSELLİĞİ TEZİ: EMEL ESİN'İN *TÜRK SANATINDA İKONOGRAFİK MOTİFLER* BAŞLIKLI ESERİ PERSPEKTİFİNDE 842
Ayşe Nesibe EFE

OSMANLI DEVLETİ SON DÖNEMİNDE EĞİTİM KURUMLARINDA OKUTULAN TARİH KİTAPLARI 852
Safiye Işıl KARATUTLU
Mehmet Suat BAL

KIRIM'I ANAKARAYA BAĞLAMAK: RUS İMPARATORLUĞU'NUN KIRIM'DAKİ DEMİRYOLU PROJELERİ 871
Yunus Emre AYDIN

FRANSIZ DİPLOMATİK BELGELERİNE GÖRE OSMANLI DEVLETİ'NİN KARADENİZ VE DOĞU ANADOLU'DAKİ MADENLERİ 885
Onur ÇAPAR

İnalcık ve Oğuzoğlu Anısına

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞUNDAN CUMHURİYET TÜRKİYE'SİNE

Yalakova'dan Yalova'ya

2024

EKİN Basım Yayın Dağıtım
Şehreküstü Mah. Cumhuriyet Cad.
Durak Sk. No: 2 Osmangazi / BURSA
Tel.: (0224) 220 16 72 - 223 04 37
Fax: (0224) 223 41 12
info@ekinyayinevi.com

ekinkitap.com

/ekinkitapcom
/ekinkitapcom
/ekinkitapcom

ISBN 978-625-5968-05-0

Tk ISBN 978-625-5968-03-6